

Sparisjóður Austurlands hf.

Ársreikningur
2019

Sparisjóður Austurlands hf.
Egilsbraut 25
740 Neskaupstað
Kt. 621214-0630

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun stjórnar og sparisjóðsstjóra	3
Áritun óháðs endurskoðanda	5
Rekstrarreikningur	7
Efnahagsreikningur	8
Eiginfjárfirlit	9
Sjóðstreymisyfirlit	10
Skýringar	11

Skýrsla og áritun stjórnar og sparisjóðsstjóra

Ársreikningur Sparisjóðs Austurlands hf. fyrir árið 2019 er gerður í samræmi við lög um ársreikninga, lög um fjármálafyrirtæki og reglur um reikningsskil lánastofnanna. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og ársreikningur sjóðsins árið áður.

Hagnaður nam 71,2 millj. kr. fyrir skatta og lögbundið 5% framlag til samfélagslegra verkefna. Framlag til samfélagslegra verkefna nam 3,6 millj. kr., skattar 12,3 millj. kr. og hagnaður ársins eftir skatta 55,3 millj. kr. Bókfært eigið fé 31.12 2019 nam 922 millj. kr. og eiginfjárlutfall sjóðsins, sem reiknað er samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki er 24,64%, en samkvæmt lögnum má hlutfallið ekki vera lægra en 8%. Eiginfjárfra FME á sjóðinn í árslok 2019 er 20,35%, hækkar svo í 21,35% 1. janúar 2020 og í 21,6% 1. febrúar 2020.

Frá og með 1. janúar 2020 taka gildi ákvæði 201. gr. reglugerðar (ESB) nr. 575/2013 en þau kveða á um svonefndan afslátt vegna áhættuskuldbindinga lítilla og meðalstórra fyrirtækja. Sparisjóðurinn hefur metið hvaða áhrif þessi breyting hefur á áhættugrunninn til lækkunar og samfara því breytingu á eiginfjárlutfalli. Niðurstaðan er sú að eiginfjárlutfallið hækkar úr 24,64% í 26,39%.

Á árinu störfuðu 6,9 starfsmenn að meðaltali hjá sjóðnum og námu laun og launatengd gjöld til þeirra ásamt launum stjórnarmanna samtals 103,9 millj. kr. en beinar launagreiðslur samtals 78,2 millj. kr.

Hlutfé sjóðsins nam í árslok 700,9 millj. kr. og skiptist á 93 aðila sem er óbreyttur fjöldi frá ársbyrjun. Eftirtaldir aðilar eru stærstu hluthafar sjóðsins í árslok 2019:

	Eignarhlutur
Ríkissjóður Íslands	49,46%
Fjarðabyggð	22,37%
Samvinnufélag útgerðarmanna Neskaupstað	7,99%
Stapi lífeyrissjóður	6,50%
Launafi ehf.	1,60%
Guðmundur J. Skúlason og G. Skúlason vélaverkstæði ehf.	1,24%
Austfjarðaleið ehf.	0,81%
Sigfús Vilhjálmsson	0,22%
Neðri Hóll ehf.	0,20%
Guðný Bjarkadóttir	0,20%
Guðrún M. Jóhannsdóttir	0,20%
Hlífur Þorsteinsson	0,20%
Jóhann H. Nielsson	0,20%
Jón Einar Marteinson	0,20%
Jón Hlífur Aðalsteinsson	0,20%
Kristinn Ingvarsson	0,20%
Kristinn V. Jóhannsson	0,20%

Stjórn sjóðsins leggur til við aðalfund að ekki verði greiddur út arður til hluthafa á árinu 2020 vegna afkomu ársins 2019. Um aðrar breytingar á eiginfjárreikningum er vísað til ársreikningsins.

Upplýsingar um áhættustýringu og áhættuþætti í rekstri sjóðsins er að finna í skýringu 21 með ársreikningum.

Stjórnarhættir

Í mars 2019 samþykkti stjórn sjóðsins yfirlýsingu um stjórnarhætti til að skerpa á mikilvægi góðra stjórnarháttanna hjá sjóðnum. Yfirlýsingin byggir m.a. á lögum nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, lögum nr. 75/2010, um breytingu á lögum um fjármálafyrirtæki, samþykktum sjóðsins ásamt öðrum lögum, reglugerðum og samþykktum sem við eiga. Við gerð yfirlýsingarinnar og innleiðingu starfshátta til samræmis við hana var fylgt tilmælum 5. útgáfu leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem Viðskiptaráð Íslands, Samtök atvinnulífsins og Kauphöll Íslands gáfu út í maí 2015. Yfirlýsingu um stjórnarhætti má sjá á heimasíðu sjóðsins, www.sparaust.is.

Stjórn Sparisjóðs Austurlands hf. telur góða stjórnarhætti vera forsendu trausts samskipta hluthafa, stjórnar, starfsmanna og annarra hagsmunaaðila.

Skýrsla og áritun stjórnar og sparisjóðsstjóra frh.:

Samfélagsleg ábyrgð

Samkvæmt samþykktum sínum mun sjóðurinn sinna samfélagslegu hlutverki í samræmi við ákvæði 61. gr. laga um fjármálafyrirtæki, nánar tiltekið með því að láta gott af sér leiða og standa vörð um og þróa atvinnulíf, mannlíf og velferð. Þá mun sjóðurinn styðja við íþrótt- og æskulýðsstarf og menningar- og líknarmál. Þessu hlutverki er meðal annars sinnt með ráðstöfun á fjárhæð sem nemur 5% af hagnaði liðsins árs fyrir skatta samkvæmt 1. mgr. 63. gr. laga um fjármálafyrirtæki. Sjá nánar á heimasíðu sjóðsins, www.sparaust.is.

Yfirlýsing stjórnar og sparisjóðsstjóra

Það er álit stjórnar og sparisjóðsstjóra Sparisjóðs Austurlands hf. að í ársreikningi þessum komi fram allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu sjóðsins í árslok, rekstarárangri og fjárhagslegri þróun á árinu. Stjórn og sparisjóðsstjóri Sparisjóðs Austurlands hf. staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2019

Neskaupstað, 13. mars 2020.

Stjórn:

Jón Ben Halldórsson
Jóni Þórunn Halldórsdóttir
Signtur H. Pálsson
Jóna Arni Þorðardóttir
Regína F. Guðmundsdóttir

Sparisjóðsstjóri:

Vilhjálmur G. Pálsson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa í Sparisjóði Austurlands hf.

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Sparisjóðs Austurlands hf. fyrir árið 2019. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sjóðsins 31. desember 2019 og afkomu hans og breytingu á handbæru fé á árinu 2019, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð félaginu í samræmi við International Ethics Standards Board for Accountants Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) og siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum uppfyllt aðrar siðferðisskyldur okkar í samræmi við þær reglur og IESBA Code. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð stjórnar og sparisjóðsstjóra á ársreikningnum

Stjórn og sparisjóðsstjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og sparisjóðsstjóra að leggja mat á rekstrarhæfi sjóðsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema þau ætli annað hvort að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi hans, eða hafa engan annan raunhæfan kost en að gera það.

Stjórn og sparisjóðsstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun stjórnar og sparisjóðsstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi félagsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert félagið órekstrarhæft.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík, 13. mars 2020.

KPMG ehf.

Rekstrarreikningur árið 2019

	Skýr.	2019	2018
Vaxtatekjur		440.094	432.525
Vaxtagjöld		(177.706)	(189.463)
Hreinar vaxtatekjur	4	<u>262.388</u>	<u>243.062</u>
Þjónustutekjur		44.281	43.966
Þjónustugjöld		(9.304)	(10.142)
Hreinar þjónustutekjur	5	<u>34.977</u>	<u>33.824</u>
Hreinn gengishagnaður		832	797
Aðrar rekstrartekjur	6	<u>35.236</u>	<u>81.542</u>
Aðrar rekstrartekjur		<u>36.068</u>	<u>82.338</u>
Hreinar rekstrartekjur		333.433	359.224
Laun og launatengd gjöld	7	103.863	91.402
Annar rekstrarkostnaður	8	151.802	159.384
Afskriftir	12	4.366	4.117
Rekstrargjöld samtals		<u>260.031</u>	<u>254.903</u>
Framlag í afskriftareikning útlána	10	(5.766)	(9.697)
Hagnaður fyrir skatta		67.636	94.624
Tekjuskattur	9	(12.309)	(24.828)
Hagnaður ársins	16	<u><u>55.327</u></u>	<u><u>69.796</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

	Skýr.	2019	2018
Eignir			
Sjóður og innstæður í Seðlabanka		1.819.324	2.316.956
Kröfur á lánastofnanir		36.564	43.416
Útlán til viðskiptamanna	10	4.995.435	4.135.138
Fullnustueignir		3.000	21.000
Eignarhlutir í öðrum félögum	11	9.526	9.526
Rekstrarfjármunir	12	51.506	73.205
Óefnislegar eignir	13	38.858	23.170
Skatteign	14	37.785	50.081
Aðrar eignir		24.137	42.395
		<u>7.016.135</u>	<u>6.714.887</u>
Eignir samtals			
		<u>7.016.135</u>	<u>6.714.887</u>
Skuldir			
Almenn innlán	15	6.033.535	5.768.152
Aðrar skuldir		60.560	80.022
		<u>6.094.095</u>	<u>5.848.174</u>
Skuldir samtals			
		<u>6.094.095</u>	<u>5.848.174</u>
Eigið fé			
Hlutfé		700.887	700.887
Lögbundinn varasjóður		22.116	16.583
Óráðstafað eigið fé		199.037	149.243
		<u>922.040</u>	<u>866.713</u>
Eigið fé samtals			
	16	<u>922.040</u>	<u>866.713</u>
Eigið fé og skuldir samtals			
		<u>7.016.135</u>	<u>6.714.887</u>

Eiginfjáryfirlit árið 2019

	Hlutfé	Lögbundinn varasjóður	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Breyting á eigin fé á árinu 2019				
Eigið fé 1. janúar 2019	700.887	16.583	149.243	866.713
Hagnaður ársins			55.327	55.327
Lagt í lögbundinn varasjóð		5.533	(5.533)	0
Eigið fé 31. desember 2019	<u>700.887</u>	<u>22.116</u>	<u>199.037</u>	<u>922.040</u>
Breyting á eigin fé á árinu 2018				
Eigið fé 1. janúar 2018	700.887	9.603	86.427	796.917
Hagnaður ársins			69.796	69.796
Lagt í lögbundinn varasjóð		6.980	(6.980)	0
Eigið fé 31. desember 2018	<u>700.887</u>	<u>16.583</u>	<u>149.243</u>	<u>866.713</u>

Sjóðstreymisýfirlit árið 2019

	Skýr.	2019	2018
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins	16	55.327	69.796
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			
Hreinar vaxtatekjur	4	(262.388)	(243.062)
Gengismunur		(152)	(797)
Virðisrýrnun útlána	10	5.766	9.697
Skatteign, breyting	14	12.309	24.828
Söluhagnaður rekstrarfjármuna		(18.906)	
Afskriftir rekstrarfjármuna	12	4.366	4.117
		(203.678)	(135.421)
Útlán og kröfur, breyting	10	(849.950)	(84.829)
Fullnustueignir, breyting		18.000	33.000
Aðrar eignir, breyting		58.311	(28.132)
Innlán, breyting	15	265.403	251.593
Aðrar skuldir, breyting		(19.462)	29.614
		(731.376)	65.825
Innheimtir vextir		423.981	346.022
Greiddir vextir		(177.706)	(189.463)
Handbært fé frá (til) rekstrar		(485.101)	222.384
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	12	(14.412)	(2.457)
Sala rekstrarfjármuna		51.000	
Fjárfesting í óefnislegum eignum	13	(16.036)	(18.640)
Fjárfesting í hlutabréfum	11	0	(6.607)
Seld hlutabréf	11	0	1.636
Fjárfestingarhreyfingar		20.552	(26.068)
(Lækkun) hækkun á handbæru fé		(464.549)	196.316
Handbært fé í ársbyrjun		2.276.747	2.077.510
Áhrif gengisbreytinga á innistæður í erlendri mynt		131	2.921
Handbært fé í árslok		1.812.329	2.276.747

Skýringar

1. Upplýsingar um sjóðinn

Sparisjóðurinn heitir Sparisjóður Austurlands hf. Heimilisfang sjóðsins er að Egilsbraut 25, Neskaupstað.

Sjóðurinn starfar samkvæmt gildandi lögum um fjármálafyrirtæki. Tilgangur sjóðsins er að stunda sparisjóðsstarfsemi eins og hún er skilgreind í áðurgreindum lögum. Fjármálaeftirlitið (FME) hefur eftirlit með sjóðnum á grundvelli laga um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Samfélagslegt hlutverk sjóðsins er að láta gott af sér leiða og standa vörð um og þróa atvinnulíf, mannlíf og almenna velferð á starfssvæði sínu.

Stjórn sjóðsins og sparisjóðsstjóri staðfestu ársreikninginn þann 13. mars 2020

2. Reikningsskilaaðferðir

a. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga, lög um fjármálafyrirtæki og reglur um reikningsskil lánastofnanna. Hann byggir á kostnaðarverðisreikningsskilum, að öðru leyti en því að hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða eru færð á markaðsverði. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Stjórnendur sjóðsins hafa lagt mat á áframhaldandi rekstrarhæfi sjóðsins og hafa eðlilegar væntingar um að sjóðurinn hafi fullnægjandi burði til áframhaldandi rekstrar. Ársreikningurinn er því gerður miðað við áframhaldandi rekstrarhæfi.

Ársreikningurinn er gerður og birtur í íslenskum krónum. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

b. Matsaðferðir

Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur að taka ákvarðanir, meta og gefa sér forsendur sem hafa áhrif á stöðu eigna, skulda, tekna og gjalda sem og upplýsingar í skýringum á reikningsskiladegi. Við matið er byggt á reynslu, þekkingu og fleiri þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll fyrir stöðu á bókfærðu verði eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Endanlegar niðurstöður kunna að verða frábrugðnar þessu mati. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem breytingin á sér stað. Matsóvissan felst fyrst og fremst í ákvörðun um niðurfærslu vegna útlána sjóðsins.

c. Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur reiknast af innstæðum í Seðlabanka, kröfum á lánastofnanir, útlánnum og öðrum fjáreignum sem bera fasta eða breytilega vexti. Vaxtagjöld reiknast af innlánnum og öðrum skuldum. Tekjur og gjöld sem jafna má til vaxta, svo sem lántökugjöld, eru færð með vaxtatekjum og gjöldum.

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda er dreifing á afföllum og yfirverði og annar mismunur sem er á upphaflegu bókfærðu verði fjármálagernings og fjárhæð á gjalddaga miðað við virka vexti.

Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem notuð er við núvirðingu áætlaðs sjóðstreymis yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi. Þegar virkir vextir eru reiknaðir áætla sjóðurinn sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins en tekur ekki tillit til útlánataps í framtíðinni.

d. Þjónustutekjur og þjónustugjöld

Sjóðurinn veitir viðskiptavinum sínum ýmsa þjónustu sem hann fær greitt fyrir. Þjónustutekjur eru færðar í rekstrarreikning eftir því sem þjónustan er veitt.

Þjónustugjöld eru aðallega greiðslur vegna þjónustu sem sjóðurinn kaupir af öðrum fjármálafyrirtækjum vegna viðskiptamanna sinna, en þau eru gjaldfærð eftir því sem þjónustan er fengin.

Skýringar, frh.:

e. Erlendir gjaldmiðlar

Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi í árslok. Rekstrartekjur og gjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags.

f. Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði

Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum fela í sér allar innleystar og óinnleystar gangvirðisbreytingar af fjáreignum og fjárskuldum sem tilgreindar hafa verið á gangvirði, arð og gengishagnað eða tap af gjaldmiðlum. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning við móttöku arðsgreiðslunnar.

g. Virðisrýrnun útlána og krafna

Virðisrýrnun er færð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar verður hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Virðisrýrnun er þá færð í rekstrarreikning.

Tvær aðferðir eru notaðar til að reikna virðisrýrnun, annars vegar á einstökum lánnum og kröfum og hins vegar tap á ákveðnum lánasöfnum. Áætlað tap vegna síðari atburða, án tillits til líkinda þeirra, er ekki fært.

Hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun felast í upplýsingum um eftirfarandi atvik eða aðstæður:

- (i) umtalsverðir fjárhagsörðugleikar lántakanda;
- (ii) sammingsrof, svo sem vanskil á afborgunum eða á vöxtum eða greiðslum af höfuðstóli;
- (iii) sparisjóðurinn veitir lántakanda af viðskiptalegum eða lagalegum ástæðum, sem tengjast fjárhagsvandræðum lántakanda, ívilnun í formi endurfjármögnunar sem annars myndi ekki koma til greina af hálfu lánveitanda;
- (iv) það er orðið líklegt að lántakandi verði gjaldþrota eða undirgangist annars konar fjárhagslega
- (v) virkur markaður er ekki lengur til staðar fyrir viðkomandi fjárhagslega eign vegna fjárhagslegra vandræða; eða
- (vi) greinileg gögn sem benda til mælanlegrar lækkunar á áætluðu framtíðarsjóðstreymi frá lánaflokki frá upphaflegri færslu eignanna, þótt minnkunin verði enn ekki greind á einstakar fjáreignir í floknum, þar á meðal:
 - óhagstæðar breytingar á greiðslustöðu lántakenda í floknum; eða
 - almennar þjóðhagslegar eða staðbundnar efnahagsaðstæður sem tengjast eignum í floknum.

Mat einstakra útlána og krafna

Virðisrýrnun á einstökum lánnum og kröfum er ákvörðuð með mati á áhættu í hverju tilfelli fyrir sig. Sparisjóðurinn metur á hverjum reikningsskiladegi hvort fyrir liggja hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun einstakra lána. Þessu verklagi er beitt við öll lán sem teljast mikilvæg. Við matið er tekið tillit til eftirfarandi þátta:

- heildaráhætta sparisjóðsins gagngvart viðskiptavininum;
- fjárhæð og tímasetning væntanlegra inngreiðslna;
- líklegur ágóði til sparisjóðsins við búskipti eða gjaldþrot;
- hversu flókið er að ákvarða heildarfjárhæðir og mat á öllum kröfum á lánataka og hversu mikil lagaleg og tryggingaleg óvissa er fyrir hendi;
- söluverðmæti tryggingar (eða annarra lækkunarþátta) og líkindum á endurgreiðslu; og
- líklegur frádráttur kostnaðar við innheimtu útistandandi fjárhæða;

Virðisrýrnun er reiknuð með því að bera saman bókfært verð útlána og krafna við vænt framtíðarsjóðstreymi eða núvirði þeirra trygginga sem sjóðurinn hefur fyrir lánunum. Virðisrýrnun útlána og krafna er færð í afskriftareikning sem kemur til lækkunar á bókfærðu verði þeirra.

Skýringar, frh.:

g. Virðisrýrnun útlána og krafna frh.

Mat á söfnum útlána og krafna

Þar sem lán og kröfur hafa verið metin sérstaklega og engar vísbendingar fundist um tap eru þau flokkuð í söfn á grundvelli svipaðra áhættueinkenna til að reikna út heildarvirðisrýrnun þeirra. Þetta tap nær til lána og krafna sem eru virðisrýrð á reikningsskiladegi, en verða ekki greind sem slík fyrr en síðar.

Virðisrýrnun á safni er metin útfrá sögulegum gögnum sjóðsins um útlánatöp og vanskil ásamt því sem tekið hefur verið tillit til efnahagslegra mælikvarða í samræmi við ákvæði reglna um reikningsskil lánastofnana.

Endanlegar afskriftir

Lán eru færð sem endanlega töpuð, ýmist að hluta eða fullu, þegar engar raunhæfar líkur eru á endurheimtu þeirra.

h. Skattar

Tekjuskattur

Tekjuskattur færður í rekstrarreikning samanstandur af tekjuskatti til greiðslu vegna ársins og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema að því marki sem hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður beint á eigið fé.

Tekjuskattur til greiðslu er áætlaður tekjuskattur sem greiða skal vegna skattskyldra tekna ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörstegi og allar leiðréttingar á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Skatteign er reiknuð og færð í ársreikninginn að því marki sem talið er að hún muni nýtast. Útreikningurinn byggist á mismun efnahagsliða samkvæmt skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar að teknu tilliti til yfirfæranlegs skattalegs taps. Mismunur efnahagsliða, sem þannig kemur fram, stafar af því að álagning tekjuskatts er miðuð við aðrar forsendur en reikningsskil sjóðsins og er þar í meginatriðum um að ræða tímabundinn mismun á færslu tekna og gjalda í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar.

Fjársýsluskattur

Sjóðurinn greiðir fjársýsluskatt, en skatturinn er lagður á fjármálafyrirtæki og váttryggingafélög. Skatturinn er lagður á laun og er hann gjaldfærður með launum og launatengdum gjöldum í rekstri sjóðsins.

i. Handbært fé

Til handbærs fjár í sjóðstreymi teljast sjóður, óbundnar innstæður í Seðlabanka og gjaldkræfar kröfur á lánastofnanir.

j. Útlán til viðskiptamanna og kröfur á lánastofnanir

Útlán og kröfur eru fjármálagerningar, aðrir en afleiðusamningar, sem bera fastar og útreiknanlegar greiðslur og eru ekki skráðir á virkum markaði, fyrir utan þá sem sjóðurinn tilgreinir og færir á gangvirði. Útlán og kröfur fela í sér útlán sem sjóðurinn veitir viðskiptavinum sínum, útlán sem sjóðurinn tekur þátt í að veita ásamt öðrum lánastofnunum og keypt útlán sem eru óskráð og sjóðurinn hefur ekki í hyggju að selja í náinni framtíð.

Útlán og kröfur eru upphaflega færð á gangvirði, sem er lánsfjárhæðin auk alls kostnaðar vegna viðskiptanna. Útlán eru síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði, sem er fundið með útreikningi samkvæmt aðferð um virka vexti. Áfallnir vextir eru færðir sem hluti af bókfærðu verði útlána og krafna.

k. Fjáreignir tilgreindar á gangvirði

Sjóðurinn færir tiltekna fjáreignir við upphaflega skráningu þeirra í bókhaldi sem fjáreignir á gangvirði. Breytingar á gangvirði eru færðar í rekstrarreikning, sem hreinar tekjur af fjáreignum á gangvirði.

Skýringar, frh.:

I. Akvörðun gangvirðis

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem eru skráðar á virkum markaði er sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla aðra fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fánlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli ótengdra aðila.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum milli ótengdra aðila, að tekið sé mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru áþekkir þeim gerningi sem um ræðir eða stuðst við núvirt fjárstreymi eða önnur verðmatslíkön. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga.

m. Skuldabréfaeign

Skuldabréf eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við aðferð virkra vaxta.

Skráning og afskráning fjáreigna og fjárskulda

Kaup og sala fjáreigna eru skráð á þeim degi sem viðskiptin fara fram. Þau eru færð á þeim degi sem sjóðurinn skuldbindur sig til að kaupa eða selja eign, nema vegna útlána, sem eru skráð þegar fjármagn er afhent lántakanda. Fjáreignir eru afskráðar þegar rétturinn til að fá fjárstreymi af fjáreign er ekki lengur til staðar eða þegar áhætta og ávinningur af eignarhaldinu hefur verið flutt frá sjóðnum.

Fjárskuld er skráð þegar sjóðurinn verður hluti af samningsbundnum skuldagerningi. Fjárskuld er afskráð þegar skuldbinding sjóðsins er gerð upp með greiðslu, skuldaraðili fellur frá kröfunni eða fjárskuldin er felld úr gildi.

n. Fullnustueignir

Eignir sem sjóðurinn hefur eignast vegna fullnustu á kröfum. Eignir eru í sölumæðferð og eru eignfærðar á því sem lægra reynist af kostnaðarverði eða gangvirði að frádregnum áætluðum sölukostnaði.

o. Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir

Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir eru færðar til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundradshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma þar til niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir	50 ár
Innréttingar og húsbúnaður	5 ár
Skrifstofuáhöld og tæki	3 - 5 ár
Hugbúnaður	10 ár

p. Innlán

Sjóðurinn fjármagnar sig að mestu leyti með innlánum frá viðskiptavinum. Innlánin samanstanda af bundnum og óbundnum innlánum. Innlán eru í upphafi metin á gangvirði, en eftir það eru þau metin á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta.

r. Aðrar eignir og aðrar skuldir

Aðrar eignir og aðrar skuldir eru færðar á kostnaðarverði.

s. Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar lagaleg skylda, sem leiðir af liðnum atburðum, hvílir á sjóðnum, og líklegt þykir að útstreymi hagrænna gæða þurfi að koma til við uppgjör skuldbindingarinnar. Ef áhrifin eru veruleg eru skuldbindingarnar ákveðnar með því að afvaxta áætlað framtíðarfjárstreymi með hlutalli fyrir skatta og meta þannig áhættuna sem tengist skuldbindingunni.

Skýringar, frh.:

t. Eigið fé

(i) Hlutfé

Samkvæmt samþykktum sjóðsins nemur hlutfé hans 700,9 millj. kr. og er það í eigu 93 aðila. Eitt atkvæði fylgir hverjum hlut.

(ii) Lögbundinn varasjóður

Lögbundinn varasjóður er stofnaður í samræmi við lög um hlutfélög sem kveða á um að ráðstafa eigi hluta af hagnaði í lögbundinn varasjóð uns han nemur fjórðungi af hlutfé í sjóðnum.

(iii) Óráðstafað eigið fé

Óráðstafað eigið fé samanstendur af óúthlutuðum hagnaði og tapi sem hefur safnast upp hjá sjóðnum að frádregnum framlögum í lögbundinn varasjóð og arðgreiðslum.

3. Mat stjórnenda

Sjóðurinn framkvæmir mat og beitir ályktunum sem hafa áhrif á fjárhæðir eigna og skuldbindinga. Þetta mat og ályktanir eru stöðugt endurmetnar og byggjast á reynslu og öðrum þáttum, þar með talið væntingum til atburða í framtíðinni, sem taldar eru raunhæfar við núverandi kringumstæður.

Virðisrýrnun útlána og krafna

Útlánasafnið er endurskoðað reglulega til að meta virðisrýrnun. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýrnunar þarf sjóðurinn að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lækkun á væntu framtíðarsjóðstreymi ýmist frá einstökum lánum eða frá safni lána áður en lækkun verður merkjanleg hjá einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahafsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með einkenni tapsáhættu og hlutlæg merki virðisrýrnunar þegar meta skal framtíðarsjóðstreymi. Aðferðarfræðin og ályktanirnar sem notaðar eru við að meta bæði upphæðir og tímasetningar á framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega með það að markmiði að minnka muninn á ætluðu tapi og raunverulegu tapi.

4. Hreinar vaxtatekjur

Vaxtatekjur og vaxtagjöld greinast þannig:	2019	2018
Vaxtatekjur af kröfum á lánastofnanir	92.663	90.306
Vaxtatekjur útlána	347.431	342.219
Vaxtatekjur samtals	<u>440.094</u>	<u>432.525</u>
Vaxtagjöld af innlánum	177.476	189.287
Vaxtagjöld af lántöku	230	176
Vaxtagjöld samtals	<u>177.706</u>	<u>189.463</u>
Hreinar vaxtatekjur	<u>262.388</u>	<u>243.062</u>

5. Hreinar þjónustutekjur

Þjónustutekjur og þjónustugjöld greinast þannig:	2019	2018
Útlán	20.010	19.563
Ábyrgðabókun	846	669
Aðrar þjónustutekjur	23.425	23.734
Þjónustutekjur samtals	<u>44.281</u>	<u>43.966</u>
Þjónustugjöld	(9.304)	(10.142)
Hreinar þjónustutekjur	<u>34.977</u>	<u>33.824</u>

Skýringar, frh.:

6. Aðrar rekstartekjur

Aðrar rekstartekjur sundurliðast þannig:	2019	2018
Söluhagnaður fastafjármuna og fullnustueigna	28.906	0
Tekjur vegna slita á Tryggingasjóði sparisjóða	0	69.397
Húsaleiga	6.330	11.598
Aðrar tekjur	0	547
	<u>35.236</u>	<u>81.542</u>

7. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:	2019	2018
Laun	78.183	68.715
Launatengd gjöld	25.680	22.687
	<u>103.863</u>	<u>91.402</u>

Starfsmannafjöldi sjóðsins er sem hér segir:

Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	6,9	6,6
Stöðugildi í árslok	6,3	6,3

8. Annar rekstarkostnaður

Annar rekstarkostnaður greinist þannig:	2019	2018
Tölvupjónusta	74.727	60.842
Endurskoðunar- og reikningsskilakostnaður	8.718	12.396
Sérfræðipjónusta	2.694	6.656
Framlag í tryggingarsjóð innistæðueigenda	5.597	14.659
Húsnæðis og skrifstofukostnaður	26.405	14.552
Félagsgjöld SÍSP og önnur félagsgjöld	13.799	8.002
Samfélagsstyrkir	3.560	4.980
Ýmis annar kostnaður	16.302	37.297
Önnur rekstargjöld samtals	<u>151.802</u>	<u>159.384</u>

Endurskoðunar- og reikningsskilakostnaður sundurliðast þannig:

Póknun endurskoðenda	2019	2018
Endurskoðun ársreiknings og árshlutareiknings	5.381	6.966
Innri endurskoðun	2.755	4.417
Önnur póknun	582	1.013
Samtals póknun til endurskoðenda	<u>8.718</u>	<u>12.396</u>

Í póknun fyrir endurskoðun felst vinna við endurskoðun á ársreikningi auk vinnu sem stjórn sjóðsins hefur falið endurskoðendum og telst falla undir eðlilegan hluta af starfi þeirra. Undir önnur verkefni fellur einkum ýmis sérfræðiaðstoð.

Skýringar, frh.:

9. Tekjuskattur

Virkur tekjuskattur greinist þannig:		2019		2018	
Hagnaður fyrir skatta		67.636		94.624	
Tekjuskattur af afkomu ársins	20,0%	13.527	20,0%	18.925	
Óskattskyldar tekjur	0,0% (5)	(0,1%) (113)	
Ófrádráttarbær gjöld	0,0%	4	0,0%	3	
Breyting á áætlaðri nýtingu tekjuskattsinnæignar ...	(1,8%) (1.217)	6,4%	6.013	
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	18,2%	12.309	26,3%	24.828	
Skattur í efnahagsreikningi greinist þannig:					
		2019		2018	
Skatteign í byrjun árs		50.081		74.909	
Reiknaður tekjuskattur ársins		(12.309)		(24.828)	
Skatteign í árslok		37.785		50.081	

10. Útlán til viðskiptavina

Útlán greinast þannig eftir útlánsformum:		2019		2018	
Yfirdráttarlán		860.527		579.354	
Skuldabréf		4.134.908		3.555.784	
Útlán til viðskiptavina samtals		4.995.435		4.135.138	
Útlán og kröfur greinast þannig eftir atvinnugreinum lántakenda:					
Sjávarútvegur		20.482		206.757	
Iðnaður og verktakar		140.871		165.406	
Þjónustustarfsemi		1.439.185		992.433	
Einstaklingar		3.394.897		2.770.541	
		4.995.435		4.135.138	

Afskriftareikningur útlána greinist þannig:	Afskriftareikningur		2019		2018	
	Sérstakur	Almennur	Samtals	Samtals	Samtals	Samtals
Afskriftareikningur útlána í byrjun árs	24.387	48.524	72.911		77.418	
Framlag afskriftareiknings á árinu	(205)	5.971	5.766		8.698	
Endanlega töpuð útlán	(3.839)	0	(3.839)		(13.700)	
Innkomið áður afskrifað		300	300		495	
Afskriftareikningur útlána í lok ársins	20.343	54.795	75.138		72.911	

Afskriftareikningur útlána í hlutfalli af útlánnum og veittum ábyrgðum	0,4%	1,1%	1,5%		1,4%	
--	------	------	------	--	------	--

Framlag í afskriftareikning útlána í rekstrarreikningi greinist þannig:

Framlag vegna útlána á árinu	(205)	5.971	5.766		8.698	
Niðurfærsla vegna fullnustueigna			0		1.000	
Framlag í afskriftareikning útlána	(205)	5.971	5.766		9.697	

Skýringar, frh.:

11. Eignarhlutir í öðrum félögum

Eignarhlutir í öðrum félögum greinast þannig:	2019	2018
Sparisjóður Höfðhverfinga ses., Grenivík	6.607	6.607
Auðkenni hf., Reykjavík	2.588	2.588
Uppspretta ehf., Hafnarfirði	275	275
Saga eignarhaldsfélag ehf., Reykjavík	29	29
Fjölgreiðslumiðlun hf., Reykjavík	27	27
Samtals	<u>9.526</u>	<u>9.526</u>

12. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir félagsins greinast þannig:

	Húsbúnaður		Samtals
	Fasteignir	skrifstofuáhöld	
Heildarverð 1.1.2019	134.135	18.144	152.279
Afskrifað áður	(65.923)	(13.151)	(79.074)
Bókfært verð 1.1.2019	<u>68.212</u>	<u>4.993</u>	<u>73.205</u>
Keypt á árinu	13.773	639	14.412
Selt á árinu	(32.093)	0	(32.093)
Afskrifað á árinu	<u>(2.536)</u>	<u>(1.482)</u>	<u>(4.018)</u>
Bókfært verð 31.12.2019	<u>47.356</u>	<u>4.150</u>	<u>51.506</u>
Afskriftarhlutföll	2%	20%	

Fasteignamat húseigna og lóða nam í lok ársins 61,2 millj. kr. Brunabótamat húseigna nam á sama tíma 273,6 millj. kr. Vátryggingarverð húsbúnaðar og skrifstofuáhalda var 49,6 millj. kr. þann 31.12.2019.

13. Óefnislegar eignir

Hugbúnaður félagsins greinist þannig:

	Hugbúnaður
Heildarverð 1.1.2019	23.170
Bókfært verð 1.1.2019	23.170
Keypt á árinu	16.036
Afskrifað á árinu	(348)
Bókfært verð 31.12.2019	<u>38.858</u>

Skýringar, frh.:

14. Reiknuð skatteign

Breyting skatteignar á árinu greinist þannig:	2019	2018
Reiknuð skatteign í ársbyrjun	50.081	74.909
Breyting skatteignar á árinu	(12.309)	(24.828)
Reiknuð skatteign í árslok	<u>37.785</u>	<u>50.081</u>
Skatteign sjóðsins skiptist þannig á eftirfarandi liði:		
Útlán	15.028	14.582
Frestaður gengismunur	72	(124)
Rekstrarfjármunir	(2.126)	(887)
Yfirfæranlegt skattalegt tap	<u>41.662</u>	<u>49.666</u>
Reiknuð skatteign í árslok	54.636	63.237
Skatteign færð niður vegna óvissu um nýtingu	(16.851)	(13.156)
Skatteign í árslok	<u>37.785</u>	<u>50.081</u>

Skatteign að fjárhæð kr. 16,9 millj. vegna yfirfæranlegs skattalegs taps er ekki færð til eignar vegna óvissu um nýtingu hennar.

Yfirfæranlegt skattalegt tap er nýtanlegt á móti skattskyldum hagnaði næstu ára og skiptist þannig:

	2019	2018
Skattalegt tap ársins 2009, nýtanlegt til ársloka 2020	0	33.214
Skattalegt tap ársins 2011, nýtanlegt til ársloka 2021	208.052	214.859
Skattalegt tap ársins 2014, nýtanlegt til ársloka 2024	256	256
	<u>208.308</u>	<u>248.329</u>

15. Almenn innlán

Innlán greinast þannig:	2019	2018
Óbundin innlán	2.978.041	3.191.496
Bundin innlán	3.055.494	2.576.656
Innlán samtals	<u>6.033.535</u>	<u>5.768.152</u>

16. Eigið fé

Eigið fé í árslok nam 922 millj. kr. eða 13,1 % af niðurstöðu efnahagsreiknings. Eiginfjárlutfall sem reiknað er samkvæmt ákvæðum 84. gr. laga um fjármálafyrirtæki er 24,64% en má lægst vera 8,0%. Fjármálaeftirlitið hefur lokið við mat á eiginfjárbörf sjóðsins samkvæmt svonefndu SREP ferli og er hún 14,1%. Með eiginfjárukum er hún 20,35% miðað við 31. desember 2019. Eiginfjárfrafa FME til sjóðsins greinist þannig:

	31.12.2019
Lágmarkskrafa FME	14,10%
Verndunarauki	2,50%
Kerfisáhættuauki	2,00%
Sveiflujöfnunarauki	<u>1,75%</u>
Samanlögð krafa	<u>20,35%</u>

Skýringar, frh.:

16. Eigið fé, frh.:

	2019	2018
Eiginfjárlutfall reiknast þannig:		
Heildar eigið fé	922.040	866.713
Skatteign	(37.785)	(50.081)
Óefnislegar eignir	(38.858)	(23.170)
Eignarhlutir í fjármálafyrirtækjum	(6.607)	(6.607)
Eiginfjárgrunnur samtals	<u>838.790</u>	<u>786.855</u>
Heildar áhættugrunnur skiptist þannig:	2019	2018
Útlánaáhætta	2.787.978	2.501.489
Markaðsáhætta	1.703	1.251
Rekstraráhætta	614.630	599.482
Áhættugrunnur samtals	<u>3.404.311</u>	<u>3.102.222</u>
Eiginfjárlutfall	24,64%	25,36%

Eiginfjárfrafa FME hækkar í 21,35% 1. janúar 2020 og í 21,6% 1. febrúar 2020. Samfara þessum hækkunum á eiginfjárkröfum FME taka gildi ákvæði 201. gr. reglugerðar (ESB) nr. 575/2013 en þær kveða á um svonefndan afslátt vegna áhættuskuldbindinga lítilla og meðalstórra fyrirtækja. Sparisjóðurinn hefur metið hvaða áhrif þessi breyting hefur á áhættugrunninn til lækkunar og samfara því breytingu á eiginfjárlutfall. Niðurstaðan er sú að eiginfjárlutfallið hækkar úr 24,64% í 26,39%.

Vogunarhlutfall

Fjármálafyrirtæki skal skv. 30. gr. a í lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 uppfylla kröfur um vogunarhlutfall. Vogunarhlutfall sjóðsins í árslok 2019 er 11,81 % en samkvæmt lögnum skal vogunarhlutfall ekki fara undir 3%.

	2019	2018
Vogunarhlutfallið reiknast þannig:		
Eigið fé þáttar 1	838.790	786.855
Áhættuskuldbindingar:		
- Liðir innan efnahags	7.016.133	6.714.887
- Liðir utan efnahags	166.593	142.193
- Frádráttarliðir eiginfjárþáttar 1	(83.250)	(56.688)
Heildaráhættuskuldbindingar	<u>7.099.476</u>	<u>6.800.392</u>
Vogunarhlutfall	<u>11,8%</u>	<u>11,6%</u>

17. Tengdir aðilar

Sjóðurinn hefur skilgreint samband tengdra aðila sem stjórn sjóðsins, sparisjóðsstjóra og nánustu fjölskyldu þeirra einstaklinga sem falla þarna undir. Einnig hefur verið skilgreint samband við einingar með umtalsverð ítök hjá stærstu hluthafa sjóðsins. Viðskipti við tengda aðila eru á armslengdargrunni.

Skýringar, frh.:

17. Tengdir aðilar frh.

Laun og þóknar til stjórnenda sjóðsins, auk hluthafa, greinast þannig:

	2019		2018	
	Laun og hlunnindi	Hlutfjáreign í árslok	Laun og hlunnindi	Hlutfjáreign í árslok
Vilhjálmur G. Pálsson, sparisjóðsstjóri	28.160	0	22.808	0
Magnús Jóhannsson, skrifstofustjóri	15.642	631	13.895	631
Jón Einar Marteinsson, stjórnarformaður	2.400	1.403	2.360	1.403
Jón Björn Hákonarson, stjórnarmaður	1.200	0	1.180	0
Jóna Árný Þórðardóttir, stjórnarmaður	1.200	0	1.180	0
Regína Fanný Guðmundsdóttir, stjórnarmaður	1.500	0	1.480	0
Sigurður H. Pálsson, stjórnarmaður	1.674	0	1.671	0
Guðrún Pálsdóttir, endurskoðunarnefnd	275	0	-	-
Guðmundur J. Skúlason, varam. í stjórn	40	3.112	-	-
Sigríður Guðmundsdóttir, fyrrv. endursk.nefnd	-	-	300	0
Valdimar O. Hermannsson, fyrrv. varam. í stjórn ...	-	-	200	0
	52.091	5.146	45.074	2.034

	2019	2018
Útlán	121.707	20.916
Innlán	561.791	568.918

Vaxtakjör útlána og innlána tengdra aðila eru sambærileg við vaxtakjör annarra viðskiptamanna sjóðsins.

18. Hluthafar

Samkvæmt 87. gr. laga um fjármálafyrirtæki skal upplýsa í ársreikningi um hluthafa sem eiga umframt 1% hlutfjár í lok reikningsárs. Sé viðkomandi lögaðili skal jafnframt koma fram hver sé raunverulegur eigandi viðkomandi lögaðila. Eftirtaldir aðilar áttu meira en 1% hlutfjár í sjóðnum í árslok:

Hluthafar	Heimili	%	Raunverulegur eigandi
Ríkissjóður Íslands	Reykjavík	49,46%	
Fjarðabyggð	Fjarðabyggð	22,37%	
Samvinnufélag útgerðamanna Neskaupstað	Fjarðabyggð	7,99%	
Stapi lífeyrissjóður	Akureyri	6,50%	
Launafl ehf.	Fjarðabyggð	1,60%	Hrafnkell Guðjónsson 18% Máni Sigfússon 18% Guðmundur J Skúlason 18% Unnar H Elísson 10%
Guðmundur J. Skúlason og G.Skúlason vélaverkstæði ehf.	Fjarðabyggð	1,24%	
		89,16%	

19. Veðsettar eignir

Sjóðurinn hefur sett eignir að veði í venjulegum bankaviðskiptum að fjárhæð 140 millj. kr. í árslok 2019 til tryggingar á uppgjörum í jöfnunar og stórgreiðslukerfum Seðlabanka Íslands. Um er að ræða tryggingu í bundnu innláni í Seðlabankanum. Aðrar eignir sjóðsins eru ekki veðsettar.

Skýringar, frh.:

20. Skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Ábyrgðir og ónotaðar yfirdráttarheimildir

Sjóðurinn hefur gengist í ábyrgðir fyrir viðskiptamenn sína og veitt þeim yfirdráttarheimildir. Þessar ábyrgðir og yfirdráttarheimildir greinast þannig:

	2019	2018
Veittar ábyrgðir vegna viðskiptamanna	66.966	48.298
Ónotaðar yfirdráttarheimildir og kortaheimildir	498.135	469.474
	<u>565.101</u>	<u>517.772</u>

Tryggingarsjóður innstæðueigenda

Samkvæmt lögum sem gilda um Tryggingarsjóð innstæðueigenda og fjárfesta skulu heildareignir sjóðsins nema að lágmarki 1,0% af meðaltali tryggðra innstæðna í viðskiptabönkum og sparisjóðum á næstliðnu ári. Greiðslur sjóðsins til Tryggingasjóðs nema 5,6 millj. vegna ársins 2019.

21. Áhættugreining

a. Áhættustýring

Áhættustýring felur í sér að stýra áhættu sjóðsins með sem skilvirkustum hætti og gera áhættustýringuna sem gagnsæjasta, allt frá stjórn til þeirra einstöku starfsmanna sem taka ákvörðun sem í er fölgín áhætta. Stjórnendur og stjórn greina áhættu sjóðsins á hverjum tíma, fylgjast með og meta áhættuþætti og hafa eftirlit með að viðmiðunarmörk einstakra áhættuþátta séu virt. Skilvirkar aðferðir og aðgerðir við mat á áhættu eru því grundvöllur áhættustýringar sjóðsins. Stjórn sjóðsins ákveður meginstefnur hvað varðar áhættustýringu og setur mörk ásættanlegrar áhættu í daglegum rekstri sjóðsins. Stjórn setur markmið varðandi áhættustýringu og eftirlit með áhættuþáttum, svo sem útlánaáhættu, lausafjáraáhættu, markaðsáhættu og rekstaráhættu.

b. Framkvæmd áhættustýringar

Stjórnendur sjóðsins hafa með höndum eftirlit og skýrslugerð varðandi mismunandi tegundir áhættu.

Ákvarðanatata byggist á skipulagi þar sem stjórn sjóðsins hefur falið öðrum umboð til að gefa út leiðbeiningar og markmið varðandi ásættanlega áhættu og ákveða einstakar stöður út frá stærð og áhættu. Upplýsingar um áhættustöður eru reglulega kynntar fyrir stjórn sjóðsins.

c. Eftirlit og stýring lausafjáraáhættu

Lausafjáraáhætta er hættu á tapi vegna þess að ekki er hægt að standa við skuldbindingar þegar þær gjaldfalla. Sjóðurinn fylgist með lausafjáraáhættu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda til að geta endurgreitt allar skuldir á gjalddaga. Sjóðurinn þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt bæði fyrir séðum og ófyrir séðum greiðslu skuldbindingum. Sjóðurinn hefur sett sérreglur varðandi lausafjárstöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Þetta felur meðal annars í sér aðgang að lánalínum, yfirdráttarheimildum og fjáreignum sem auðvelt og fljótlegt er að selja, svo sem ríkisvixlum og ríkisskuldaþréfum.

Auk þess er fylgst með lausafjáraáhættu með skýrslum um lausafjárahlutfall sem sendar eru reglulega til Fjármálaeftirlitsins og Seðlabanka Íslands. Lausafjárahlutfallið sýnir hlutfallið milli eigna og skulda eftir því hversu langt er til gjalddaga þeirra.

Skýringar, frh.:

d. Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignir og fjárskuldir sjóðsins greinast þannig eftir gjalddögum*:

31.12.2019	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innistæður	1.775.765			43.559	1.819.324
Kröfur á lánstofnanir	36.564				36.564
Útlán og kröfur	528.775	1.067.026	904.719	2.494.916	4.995.435
Hlutabréf				9.526	9.526
Aðrar eignir	24.137				24.137
	2.365.241	1.067.026	904.719	2.548.001	6.884.986
Almenn innlán	3.613.503	459.255	1.202.645	758.132	6.033.535
Aðrar skuldir	60.560				60.560
	3.674.063	459.255	1.202.645	758.132	6.094.095
Fjáreignir - fjárskuldir	(1.308.822)	607.771	(297.926)	1.789.869	790.891
31.12.2018	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innistæður	2.233.331			83.625	2.316.956
Kröfur á lánstofnanir	43.416				43.416
Útlán og kröfur	291.896	465.798	1.035.084	2.342.361	4.135.138
Hlutabréf				9.526	9.526
Aðrar eignir	42.395				42.395
	2.611.038	465.798	1.035.084	2.435.512	6.547.431
Almenn innlán	3.826.362	481.082	850.760	609.948	5.768.152
Aðrar skuldir	80.022				80.022
	3.906.384	481.082	850.760	609.948	5.848.174
Fjáreignir - fjárskuldir	(1.295.346)	(15.284)	184.324	1.825.564	699.257

*í ofangreindri greiningu er ekki tekið tillit til áætlaðra vaxtagreiðslana í framtíðinni. Fjárhæðir í töflunni eru ekki núvirtar.

e. Eftirlit og stýring markaðsáættu

Stefna sjóðsins er að fylgjast með markaðsáættu í rekstrinum og gæta þess að ekki sé farið yfir þau mörk sem stjórn hefur sett. Markaðsáættu er stýrt með takmörkunum á stöðutökum og áhættuviðmiðum.

f. Vaxtaáætla

Vaxtaáætla ræðst af mismun á vaxtakjörum innlána eða fjármögnunar annars vegar og útlánavöxtum lánasafns hins vegar. Starfsemi sjóðsins lýtur áhættu vegna vaxtasveiflna að því marki að vaxtaberandi eignir og vaxtaberandi skuldir hafa mismunandi binditíma og eru endurreiknaðar á mismunandi tímum eða í mismunandi fjárhæðum.

Breytilegir vextir eigna og skulda geta einnig valdið áhættu vegna sveiflna ýmissa breytilegra vaxtaviðmiða, svo sem innlánsvaxta og annarra mismunandi vaxtategunda. Starfssemi áhættustýringar beinist að því að hámarka nettovaxtatekjur að því tilskildu að markaðsvextir fari saman við stefnu stjórnar og áhættuviðmið.

Heildarfjárhæð útlána sjóðsins sem bera fasta vexti nam 57,1 millj. kr. í lok desember 2019 (2018: 61,6 millj kr).

Skýringar, frh.:

21. Ahættugreining, frh.:

g. Verðbólguáhætta

Sjóðurinn stendur frammi fyrir áhættu vegna verðbólgu á Íslandi þar sem eignir tengdar neysluverðsvísitölu eru minni en samsvarandi skuldir. Allar eignir og skuldir með verðtryggingar ákvæðum eru færðar með áföllnum verðbótum á hverjum tíma og verðbætur færðar í rekstrarreikning.

Heildarfjárhæð verðtryggðra eigna sjóðsins námu 3.059,2 millj. kr. í lok desember 2019 (2018: 2.824 millj. kr.) og heildar fjárhæð verðtryggðra skulda nam á sama tíma 3.171,9 millj. kr. (2018: 2.784,4 millj. kr.).

h. Gjaldeyrishætta

Gjaldeyrishætta er hætta á tapi vegna óhagstæðra hreyfinga á erlendum gjaldmiðlum. Stöðugt er fylgst með opinni gjaldeyrisstöðu í hverri mynt í eignasafni sjóðsins. Sjóðurinn stefnir að því að takmarka gjaldeyrishættu og fylgist með henni í samhengi við heildar eigið fé sjóðsins.

Heildarfjárhæð eigna í erlendum gjaldmiðlum námu 40,3 millj. kr. í lok desember 2019 (2018: 46,9 millj. kr.) og heildarfjárhæð skulda í erlendum gjaldmiðlum nam á sama tíma 40,3 millj. kr. (2018: 46,6 millj. kr.).

i. Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er áhætta sem stafar af beinu eða óbeinu tapi sem á sér margvíslegar ástæður tengdar þróun rekstrarins, t.d. starfsmannamálum, tæki eða uppbyggingu sjóðsins. Ytri ástæður, aðrar en lána-, markaðs-, eða lausafjárahætta, geta stafað af lagalegum kröfum eða almennt viðurkenndum verklagsreglum fyrirtækja. Rekstraráhætta stafar af allri starfsemi sjóðsins. Markmið sjóðsins er að finna jafnvægi milli þess að lágmarka áhættu og tap og hámarka arðsemi án þess að útiloka frumkvæði starfsmanna. Stjórnendur þróa og útfæra reglur fyrir rekstraráhættu innan hvernar einingar í takt við almenn áhættuviðmið sjóðsins.

j. Útlánaáhætta

Útlánaáhætta verður til með veitingu útlána. Fjárhæð útlánaáhættu í þessu tilliti kemur fram í bókfærðu verði eigna í efnahagsreikningi. Mótaðilaáhætta fylgir öðrum fjáreignum, svo sem afleiðusamningum og markaðsskuldabréfum. Núverandi mótaðilaáhætta endurspeglast í bókfærðu verði þessara eigna í efnahagsreikningi. Sjóðurinn er einnig opinn fyrir mótaðilaáhættu vegna liða utan efnahagsreiknings eins og

Stjórn sjóðsins setur almennar reglur um lánveitingar og ábyrgðir og ákveður lánastefnu sjóðsins. Stjórnin hefur eftirlit með lánamálum og ákveður útlánaheimildir sparisjóðsstjóra og annarra starfsmanna. Stjórnin afgreiðir umfram heimildir sparisjóðsstjóra. Stjórn og stjórnendur sjóðsins sjá um eftirlit með öllum þáttum útlána, lánveitingum, tryggingum, samsetningu lánasafns og innheimtum.

Útlánasafni sjóðsins er dreift milli skuldara, atvinnugreina og landsvæða. Útlánasafni sjóðsins er stýrt þannig að enginn einn skuldari eða fjárhagslega tengdur hópur skuldara sé með stærra hlutfall útlánasafnis en áhættureglur segja til um.

Viðskiptavinir teljast til stórra áhættuskuldbindinga ef heildarskuldbindingar þeirra eða fjárhagslega- eða stjórnunarlega tengdra aðila er umfram 10% af eigin fé sjóðsins, að teknu tilliti til veða sem tryggja lánin, í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins, nr. 216/207 um stórar áhættuskuldbindingar fjármálafyrirtækja. Samkvæmt ofangreindum reglum má engin áhætta vera meiri en 25% af eigin fé. Í lok desember 2019 var enginn aðili með áhættuskuldbindingu umfram framangreint hámark.

Skýringar, frh.:

22. Framlög til samfélagsverkefna

Samkvæmt 1. málsgrein 63. gr. laga um fjármálafyrirtæki og 15. gr. samþykktu Sparisjóðs Austurlands hf. skal sjóðurinn ráðstafa að lágmarki 5% af hagnaði liðins árs fyrir skatt til samfélagslegra verkefna á starfssvæði sínu í samræmi við ákvæði gildandi laga um fjármálafyrirtæki.

Gjaldfært hefur verið framlag vegna ársins 2019 að fjárhæð 3,6 millj. kr. Samfélagsstyrkir eru færðir meðal annars rekstrarkostnaðar í rekstrarreikningi.

Úthlutun vegna rekstrarársins 2018 nam kr. 5 millj. og skiptist þannig:

Ungmennafélagið Leiknir	100
Knattspyrnufélag Fjarðabyggðar	200
Ungmennafélagið Austri	100
Ungmennafélagið Valur	100
Ungmennafélagið Súlan	100
Björgunarsveitin Gerpir	150
Björgunarsveitin Brimrún	150
Björgunarsveitin Ársól	150
Björgunarsveitin Geisli	150
Björgunarsveitin Eining	150
Golfklúbbur Norðfjarðar	100
Íþróttafélagið Huginn	100
Íþróttafélagið Þróttur	100
Landsmót UMFÍ 50 ára og eldri	300
Golfklúbbur Eskifjarðar	100
Golfklúbbur Fjarðabyggðar	100
BRAS Barnameningarhátíð Austurlands	100
Ferðafélag Fjarðamanna	100
Djúpið Verkmenntaskóli Austurlands	200
Íþróttafélagið Höttur	100
Neistaflug	200
Franskir dagar	200
Bræðslan	100
LUNGA	100
Eistnaflug	400
Minningarsjóður Ágústar Ármann	150
Velferðarsjóður Fjarðabyggðar	200
Kajakklúbburinn Kaj	100
Jólasjóður Fjarðabyggðar	300
Sinfóníuhljómsveit Austurlands	300
Hestamannafélagið Blær	100
Skíðafélag Fjarðabyggðar	200
	<hr/>
	5.000